

Tentoonstellingsoverzicht Marijn van Kreijl: *How to Look Out*, De Hallen, Haarlem, foto Gert Jan van Rooij

**Marijn van Kreijl:
How to Look Out**

De Hallen, Haarlem

De titel van de tentoonstelling *How to Look Out* is ontleend aan een gelijknamige paginatitel uit een publicatie uit 1946 van de Amerikaanse kunstenaar Ad Reinhardt, waarin hij op cartooneske en humoristische wijze uitleg geeft over de kunstzinnige opvattingen van die tijd. De pagina is door Marijn van Kreijl (1978) integraal nageschilderd en opgeblazen, en vormt het pontificale openingsakkoord van zijn solotentoonstelling in Haarlem. Naast de Reinhardt-kopie is Van Kreijls bekendere werk te zien, waaronder geduplicateerde tekeningen, gekopieerde platenhoezen en nageschilderde cataloguspagina's van de iconische zwarte vierkanten van Malevich en Reinhardt. Ook toont de kunstenaar originele werken van JCJ Vanderheyden en Andrea Fraser. Het geheel is als een museaal parcours op de benedenverdieping van De Hallen uitgezet.

Reinhardts cartoon geeft een extra dimensie aan Van Kreijls continue

hernemingen van beelden, door te verwijzen naar de modernistische traditie en het discours eromheen. Het gaat dan uiteraard vooral om de lineaire opvatting in het modernisme met het zwarte vierkant, door Reinhardt gekozen als focus van zijn artistieke werk, als het onontkoombare en te overwinnen struikelpunt van de route-vaste beeldleer. Wanneer de formele bouwwijze van het kunstidee in een opeenvolging van stappen doorgrond is, rest niets anders dan een zwart eindpunt. Het is een terugkerende problematiek binnen het abstracte kunstdenken. Wat rest er nog in de verbeelding? Door Van Kreijls handmatige kopiëren worden deze kwesties verpersoonlijkt en geactualiseerd.

Zwarte vierhoeken en afgeleiden ervan vormen een rode draad door de hele installatie van Van Kreijl: als quasi-verdwijnpunten van de sleetse en uitgeputte kunstmethode en als protagonisten van een opgetekende geschiedenis, een discursieve ruimte, die de gedaante aanneemt van een driedimensionale strip. De zwarte vierkanten duiken steeds weer op in allerlei vertalingen, die hun modernistische teleologie ter discussie

stellen zo niet ondergraven. Zo duiden de vierkanten ook op in de schilderijsculpturen van Allan McCollum, die als rekwisieten figureren in de virtuele tentoonstelling waardoorheen Andrea Fraser ons voert in haar videowerk *May I Help You?* uit 1991.

Van Kreijls eigen voorstellingen snijden in de opstelling in De Hallen een vergelijkbare thematiek aan. Via het minutieuze kopiëren wordt er gezocht naar de nog resterende mogelijkheden van het beeld, bijvoorbeeld in zijn veelvuldig herhaalde tekening van Kurt Cobain, met een Ip-hoes van Billy Bragg's *Talking with the Taxman about Poetry (The Difficult Third Album)*, of in een oneindige herneming van de video van Neil Youngs *Hey Hey, My My (Into The Black)*. Van Kreijl neemt voortdurend afstand van de autoriteit van de auteur, wat versterkt wordt door het opnemen van andere kunstenaars in zijn presentaties, zoals al eerder te zien was in zijn tentoonstelling *The Passenger* bij galerie Paul Andriessse.

Hoewel Van Kreijl veel gemeen heeft met Daan van Golden (die tegelijk met hem in De Hallen exposeert), is er een opvallend ver-

schil. Waar de verhouding tussen kunstenaar en de kijker bij Van Golden intact blijft, als één-op-éénrelatie, maakt Van Kreijl die relatie complexer en weidser. Hij betreft de gedeelde geschiedenis, geaccumuleerde kennis en medespelers in het spel tussen de maker, zijn werk en de kijker. Terwijl hij plaatsmaakt voor andere stemmen en een gedeelde geschiedenis, is hij onderhuids toch steeds aanwezig. Door de vele betekenissen en verwijzingen is een gang door deze installatie 'completer' dan die bij Van Golden. Van Kreijl navigeert tussen de ideologische dwangmatigheid die besloten ligt in het aansnijden van een kritische issue als het auteurschap en de gemakzuchtige ironische commentaarpositie op de modernistische traditie. Beide valkuilen worden vermeden door de kritiek erop aan te stippen maar ook de waarde ervan te herbevestigen, en er een levensvatbare omgeving voor te creëren. Van Kreijl zet een volgende stap naar een gedeelde conceptuele ruimtelijkheid die tegelijkertijd invoelbaar is.

Jack Segbars
beeldend kunstenaar en curator,
Rotterdam